

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра східної та слов'янської філології

Курсова робота
з івритської філології на тему:

СТРУКТУРНО-ГРАМАТИЧНІ ТА ФУНКЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ
ІТ-ТЕРМІНОЛОГІЇ СУЧАСНОЇ МОВИ ІВРИТ

Студентки групи Півр 15-19
факультету східної і слов'янської
філології
денної форми здобуття освіти
Спеціальності 035 Філологія
Спеціалізації 035.063 Східні мови
та літератури
(переклад включно), перша – іврит
Зайченко Дарини Юріївни

Науковий керівник:
Марченко Ірина Сергіївна
Національна шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____

Київ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ I ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ІТ ТЕРМІНОЛОГІЇ У СУЧАСНОМУ МОВОЗНАВСТВІ	
1.1. Поняття «термін» і «термінологія» в сучасній лінгвістиці	6
1.2. Історія розвитку ІТ-термінології в мові іврит.....	9
РОЗДІЛ II СТРУКТУРНО-ГРАМАТИЧНІ Й СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ІТ ЛЕКСИКИ СУЧАСНОЇ МОВИ ІВРИТ	
2.1 Види ІТ-термінології в івриті.....	13
2.2 Закономірності запозичення термінологічних одиниць та їхній розвиток в мові іврит.....	16
2.3 Специфіка ІТ-термінології в івриті порівняно з іншими мовами.....	20
РОЗДІЛ III ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ІТ ТЕРМІНОЛОГІЇ У СУЧАСНІЙ МОВІ ІВРИТ	
3.1 ІТ-термінологія як окрема функціональна підсистема мови іврит.....	23
3.2 Класифікація ІТ термінів за функціональними ознаками у сучасній мові іврит..	25
ВИСНОВКИ.....	28
АНОТАЦІЯ.....	30

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	31
УКРАЇНСЬКО-ІВРИТСЬКИЙ СЛОВНИК ІТ-ТЕРМІНІВ	35

ВСТУП

Спеціальна лексика є предметом багатьох досліджень у мовознавстві. Проте інтерес до різних питань термінології продовжує зростати. Однією з причин можна вважати процеси глобалізації та інтерналізації в науці, що веде до зростання ролі термінів у спеціальному тексті. Термінологія є джерелом отримання інформації, інструментом освоєння тієї чи іншої спеціальності.

В сучасному світі інформаційні технології відіграють важливу роль у житті людей. Розвиток цієї галузі настільки швидкий, що ледь не щотижня з'являється безліч нових розробок: інженерних систем, інтелектуальних машин та технологій, які стають необхідними для подальшого розвитку суспільства. Однак, створення та використання цих технологій неможливе без правильної термінології, яка стандартизує та узагальнює знання про них, а також об'єднує інженерів, програмістів та науковців у процесі роботи. Власне з появою нового у сфері інформаційних технологій і оновлюється комп'ютерна терміносистема: з'являються нові і трансформуються уже наявні термінологічні одиниці. Через процеси міжмовної та міжкультурної взаємодії в мові іврит функціонують лексичні одиниці з різних мов світу.

Термінологія інформаційних технологій – один із специфічних пластів лексики, яку характеризують свої семантичні, морфологічні та структурні особливості. Аналіз ІТ-термінології у цих ракурсах дає можливість розкрити системні відносини у лексиці мови іврит. Глибина та обсяг проблематики даного пласта лексики приваблює лінгвістів досліджувати нові якості та характеристики даної підсистеми мови.

До того ж, вивчення ІТ-термінології в різних мовах є важливою задачею, оскільки це дозволяє сприяти ефективному використанню технологій та полегшує міжнародну співпрацю у сфері ІТ.

Отже, вибір теми курсової роботи обумовлений предусім інтересом до дослідження ІТ-термінології в івриті, оскільки вона є державною мовою Ізраїлю та має значний вплив на розвиток сучасних технологій в регіоні, а також загалом до мови іврит та чинників, що впливають на її розвиток.

Актуальність дослідження полягає у тому, що в сучасному світі, де ІТ-індустрія є однією з галузей, що розвиваються найшвидше, важливо мати достатні знання про специфіку іноземної ІТ-термінології та її особливостей в івриті. Це необхідно для ефективного використання та розуміння відповідних технологій та інформації, а також для успішного вивчення та викладання івриту як мови професійного спілкування в галузі ІТ. Дана робота допоможе вивчити основні структурні та граматичні особливості ІТ-термінології в івриті, ознайомить з функціональними особливостями використання цих термінів та запропонує їх структурування для зручного та точного використання у писемному та усному спілкуванні.

Об'єктом нашої роботи є дослідження ІТ-термінології та її особливостей в мові іврит.

Предметом нашого дослідження є вплив термінології інформаційних технологій на розвиток івриту.

Метою даної курсової роботи є виявлення структурно-граматичних, семантичних та функціональних особливостей ІТ-термінології в мові іврит.

Завдання:

1. визначити та аналізувати термінологію інформаційних технологій в івриті
2. окреслити її види і особливості
3. дослідити закономірності запозичення термінологічних одиниць та їхній розвиток в мові іврит
4. внести свій внесок у поліпшення термінологічної бази даної мови.

Робота складатиметься з теоретичної та практичної частин, де буде розглянуто історію розвитку ІТ-термінології в івриті, її види, закономірності запозичення

іноземних ІТ-термінів в івриті, специфіку ІТ-термінології в івриті порівняно з іншими мовами та дослідження сучасного стану термінологічної бази даної мови.

Також, у зв'язку з швидким розвитком технологій та їх поширенням у всіх сферах життя, важливо знати та розуміти ІТ-термінологію не лише для фахівців у сфері ІТ, а й для звичайних користувачів, що використовують комп'ютери та інші пристрої в повсякденному житті. У цьому контексті, вивчення ІТ-термінології в івриті стає актуальним як для тих, хто має намір працювати в галузі ІТ в Ізраїлі, так і для тих, хто просто цікавиться мовою та культурою країни.

Результати даного дослідження можуть бути корисні для багатьох людей та організацій, які мають справу з івритом та ІТ-сферою. Розуміння термінології в івриті допоможе збільшити ефективність роботи та сприятиме подальшому розвитку ІТ-галузі в Ізраїлі та в світі загалом.

Отже, дана курсова робота є важливою для вивчення термінології в івриті та розуміння специфіки ІТ-термінології в даній мові. Робота міститиме теоретичні та практичні дослідження, що сприятимуть покращенню термінологічної бази івриту та забезпеченню більш ефективної співпраці в галузі ІТ.

РОЗДІЛ I ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ІТ ТЕРМІНОЛОГІЇ У СУЧАСНОМУ МОВОЗНАВСТВІ

1.1. Поняття «термін» і «термінологія» в сучасній лінгвістиці

Мова є основним і найважливішим засобом вираження професійних знань. Мовні одиниці призначені для адекватної передачі сутності категорій і понять у науковій, технічній та інших сферах професійної діяльності. Термінологія є основою мови професійного спілкування. У сучасній лінгвістиці термін розглядається як одне з основних понять, що використовується для позначення спеціальної лексики та виразів, що вживаються в певній галузі знань. Терміни є невід’ємною частиною спеціальної лексики та мовленнєвої практики і виконують важливу функцію - надають точність та однозначність мовленню.

Однак попри те, що дослідження в галузі термінознавства тривають уже понад вісімдесят років, мовознавці і досі не можуть досягти згоди у визнаному всіма визначенні терміна. Він, як і всі інші мовні універсалії, важко піддається дефінуванню, є членом та об’єктом багатьох наук, і кожна наука прагне виділити ознаки терміна, вагомі з її позиції, через що його визначення повинно відрізнятися від філософського або власне термінологічного. До того ж, термін, як і всі інші мовні універсалії, є складним для визначення.

Інша причина полягає в тому, що існують різні підходи до визначення термінів: лінгвістичний, логічний, семіотичний, комунікативний та когнітивний. У підручнику німецькою мовою під назвою “Основи термінології та термінологічної

лексикографії” Е. Вюстера сказано про відмінності між методами дослідження, які використовують мовознавці. “Вони полягають в тому, що термінологи починають розгляд терміна з поняття, яке має бути точним і не залежить від свого найменування, а лексикологи починають з мовного вираження. Тому традиційно термінологи говорять про поняття, а лінгвісти про значення” (Wüster, 1979, с. 10).

Утім, завдяки сучасному стану науки ми маємо змогу одержати сьогоднішнє визначення поняття “термін”: “**термін** (від грец. τέρμα ‘кінець, межа’) – це одиниця лексичного рівня (слово або словосполучення), яка позначає певне поняття у відповідній галузі людської діяльності, утворює функціонально-тематичний клас галузевої лексики і є органічним (системним чи позасистемним) елементом термінологічного фонду”. (Вакуленко, 2015, с. 24).

Термінологія - це наука, яка вивчає систему термінів певної галузі знань. Вона займається розробкою та унормуванням термінологічної системи, встановленням взаємозв'язків між термінами, дослідженням механізмів створення та функціонування термінів в мові. Оскільки терміни використовуються для точного вираження понять, то правильне використання термінології є важливим аспектом у певній галузі знань. Термінологія допомагає забезпечити зрозумілість та точність мовлення, яке використовується в наукових та професійних дослідженнях, технічній документації, навчальних матеріалах та інших текстах, пов'язаних з даною галуззю знань.

Терміносистема - система знаків будь-якої спеціальної галузі знань та діяльності людини, відносно ізоморфна системі її понять, що обслуговує її комунікативні потреби.

«Термінологія є важливим і своєрідним складником літературної мови» (Матвіяс 1987, ст. 3). «Дослідження процесів утворення, розвитку й функціонування спеціальної лексики стають все актуальнішими для розуміння закономірностей розвитку мови, адже наразі збільшення чисельності термінів перевищує зростання кількості загальноновживаних слів, оскільки майже кожне нове відкриття, явище,

факт, метод потребують нових понять і термінів» (Сташко 1999, ст. 34; Васенко 2008: 4). «Як наслідок, понад 90% нових слів у сучасних словниках складає спеціальна лексика» (Ситдигов 2009, ст. 348).

Застосування термінології в сучасному світі є надзвичайно важливим в сферах, пов'язаних з наукою, технікою, медициною, правом, фінансами та багатьма іншими галузями. Наприклад, у сфері ІТ (інформаційних технологій) терміни використовуються для позначення різних видів програмного забезпечення, апаратних компонентів, мереж та протоколів, що є важливим для забезпечення розуміння та ефективного взаємодії між фахівцями в цій сфері.

Також слід зазначити, що термінологічні системи є нестабільними і постійно еволюціонують залежно від розвитку науки та техніки. Тому нормування термінології та її актуалізація є важливими завданнями для вчених-термінологів та фахівців у відповідній галузі знань.

Сучасне термінознавство - це міждисциплінарна дисципліна, що виникла на стику логіки, предметних галузей, лінгвістики, інформатики, концептології та психології. Термінознавство, як і мовознавство, включає два розділи – теоретичний і практичний.

Оскільки багато загальних проблем термінознавства залишаються невирішеними, певні труднощі виникають у вивченні конкретних терміносистем та власне термінології - науки, яка вивчає семантичні властивості, граматичну організацію та функціональні закономірності термінів і терміносистем різних галузей професійної діяльності людини. Теоретична термінологія залучає аналіз змісту, форми та функціональної структури окремих термінів та їх сукупностей. У рамках цієї наукової дисципліни формуються порівняльно-історичне термінознавство, теорія термінологічних текстів та історія термінології. Практичне термінознавство виявляється в термінологічній діяльності лексикографії, уніфікації термінології (упорядкування, стандартизація та гармонізація термінів) та ін.

У даній курсовій роботі ми розглянемо термінологію, що використовується в галузі інформаційних технологій у мові іврит. Будуть проаналізовані різні категорії термінів, їхні особливості та роль у спілкуванні фахівців даної галузі. Далі буде здійснено дослідження історії IT-термінології в мові іврит та її вплив на сучасний стан мови. Ця курсова робота допоможе вивчити термінологію в галузі IT у мові іврит, розкрити особливості її вживання та надати практичні рекомендації щодо її правильного використання.

1.2. Історія розвитку IT-термінології в мові іврит

Історія розвитку IT-термінології в мові іврит починається в 60-х роках XX століття. На той час, мова іврит уже була стійко інтегрована в повсякденне життя ізраїльтян. Іврит став офіційною мовою держави Ізраїль у 1948 році, і його розвиток був у значній мірі пов'язаний з розвитком цієї країни.

Сьогодні, говорячи про хаби високих технологій, Ізраїль рідко спадає на думку в порівнянні з провідними гігантами, такими як США, Китай і країни Євросоюзу. Тим не менш, тенденція змінюється, адже Ізраїль неухильно утверджується як країна, яка прямує до завоювання глобальних технологій і стає центром підприємницької діяльності (Cohen, 2019).

Згідно з індексом інновацій Bloomberg, Ізраїль посідає 5-е місце у світі як технологічний пункт призначення у сфері досліджень і розробок, патентів і технологічної освіти, а також має безліч інших нагород, які вказують на технологічну перевагу (Weinberg, 2019, pp. 1–3). Bloomberg — це щорічний рейтинг країн, який оцінює їхні досягнення в галузі досліджень і розробок, щоб визначити, яка країна має кращі плани для своїх потреб у науково-дослідних роботах. Він спирався на шість сфер у своєму рейтингу, включаючи виробництво, загальну кількість високотехнологічних компаній, доступних у кожній країні, дослідження та розробки, кількість студентів, які вступають до вищих навчальних закладів, докторів наук, зайнятих у дослідженнях та розробках, і, що найважливіше, кількість

патентів на душу населення (Trajtenberg, 2002). У дослідженні та розробці (НДДКР) Ізраїль посідає 2-е місце, він також посів 4-е місце в категорії країн з більшою кількістю найкращих дослідників (Weinberg, 2019, pp. 1–3). Досить довго країна утримувала перше місце в рейтингу за кількістю корпорацій, які котируються в NASDAQ (Korbet, 2019). Висновок полягає в тому, що Ізраїль є новим ІТ-напрямком для людей, зацікавлених у кар'єрному та професійному зростанні.

Повертаючись до контексту історії, іврит став важливою мовою для розробників програмного забезпечення та інших фахівців з ІТ-сфери в Ізраїлі. З розвитком комп'ютерної техніки та поширенням інтернету в країні з'явилася потреба у створенні термінології для позначення нових технологічних концепцій та інструментів.

Спочатку фахівці з ІТ-сфери використовували івритські відповідники для іноземних термінів. Наприклад, "комп'ютер" - "מחשב" (machshev), "програма" - "תוכנית" (tochnit), "монітор" - "מסך" (masach), тощо. Однак, із зростанням кількості інформації та розширенням індустрії комп'ютерів, з'явилася потреба в створенні нових термінів.

Окремі терміни були запозичені з інших мов, таких як англійська, французька та німецька. Це сталося через те, що в цих мовах вже були стандартні терміни для опису технологій, які з'являлися в Ізраїлі. Таким чином, іврит знайомився з такими термінами, як "אינטרנט" (internet), "антивірус" - "אנטי-וירוס" (antivirus), "протокол" - "פרוטוקול" (protokol) та іншими. Ці терміни були зрозумілі фахівцям з ІТ-сфери та забезпечували міжнародну злагоду в термінології.

Однак, івритська ІТ-термінологія не обмежувалася запозиченням термінів з іноземних мов. З часом, стали з'являтися нові технології та концепції, для яких було необхідно створювати нові терміни. Наприклад, для позначення "сервера" в івриті використовується слово "שרת" (server), "клієнт" – це "לקוח" (le'khoach), а "браузер" - "דפדפן" (dafdefen).

Сучасна івритська ІТ-термінологія продовжує розвиватися, оскільки індустрія комп'ютерів, програм та технологій ніколи не стоїть на місці. Нові терміни та вирази

з'являються з кожним роком, а старі можуть відроджуватися уже з новим значенням. Також, створення ІТ-термінології мови іврит - це постійний процес адаптації термінів до івриту та врахування особливостей його граматики та фонетики.

У цьому розділі ми дізналися, що історія розвитку ІТ-термінології в мові іврит досить молода, оскільки іврит став офіційною мовою Ізраїлю лише в 1948 році, а комп'ютерні технології з'явилися в країні лиш кількома десятиліттями пізніше. Фахівці з ІТ-сфери використовували запозичені терміни з інших мов, але з часом стали створювати нові терміни в івриті для позначення нових технологій та концепцій. Сучасна івритська ІТ-термінологія продовжує розвиватися і адаптуватися до нових потреб і вимог як користувачів, так і розробників.

Висновки до розділу I

Причини, які вплинули на місце терміна в лексичній системі мови, полягають у тому, що одні вчені оцінюють термін як одиницю особливої знакової системи; інші ж вважають, що термін це таке ж слово, як і будь-яке інше. До розуміння природи терміна вчені звертаються століттями, і впродовж кожного нового етапа розвитку мовознавства висвітлюються нові аспекти цього важливого поняття мови науки і особливо – мови, якою користуються у спеціальних галузях

1. Термін входить у загальну лексичну систему мови, але лише у вигляді конкретної термінологічної системи (термінології).
2. До особливостей терміна можна віднести: а) системність; б) наявність дефініції (більшість термінів); в) тенденція до моносемічності у межах свого термінологічного поля; г) відсутність експресії; д) стилістична нейтральність.
3. Терміносистема є відкритою системою, що постійно поповнюється через необхідність відображення нових властивостей та сторін об'єкта новими монолексемними та полілексемними термінами.

4. Сучасне термінознавство як підрозділ мовознавства є міждисциплінарною системою, використовуючи дані логіки, різноманітних предметних сфер, інформатики, психології та філософії.

Термінологія інформаційних технологій є великим пластом будь-якої мови.

Пояснюється це не лише розгалуженістю інформатики та її сучасним міждисциплінарним характером, а й соціальною значимістю, внаслідок чого багато термінів широко використовуються не тільки у професійному середовищі, а й у повсякденній комунікації. В мові іврит ІТ-термінологія міцно закріпила за собою особливий статус.

РОЗДІЛ II СТРУКТУРНО-ГРАМАТИЧНІ Й СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ІТ ЛЕКСИКИ СУЧАСНОЇ МОВИ ІВРИТ

2.1 Види ІТ-термінології в івриті

Мова інформаційних технологій характеризується наявністю лексичного складу, який містить слова, пов'язані з процесами створення, збереження, управління та обробки даних, у тому числі слова, що походять зі словника високих технологій (Jang, Jeong, & Yoon, 2020). Усепроникаючий лексикон в інформатиці можна пояснити тим фактом, що комп'ютери використовуються більшістю сучасного

суспільства, і знання принаймні базової термінології стало звичайною вимогою. Таким чином, розширюється коло носіїв «мови» інформаційних технологій. Така мова має відповідати загальноновизнаним стандартам і вимогам. Дослідження показують, що найелементарніші та похідні від ІТ-технологій слова утворюються шляхом переосмислення загальнолітературних термінів термінологією. Процеси номінації, які не змінюють форму лексичних одиниць, а змінюють їх значення, називають семантичними.

Основними способами словотвору в мові ІТ є афіксація та акроніми, складання, переклад і контамінація. Словосполучення, що складаються з трьох і більше слів, зустрічаються в наукових текстах і термінологічних словниках. Можна стверджувати, що точність тут важливіша, ніж стислість. У цьому відношенні не варто розглядати багатослівність слова як недолік. Стилїстично професіоналізми, жаргонізми, сленг і самі слова можуть відображати терміносистему ЕОМ.

ІТ-термінологія в мові іврит є досить різноманітною і складною. Розглядаючи її, можна виділити кілька груп термінів, які використовуються в різних галузях ІТ-індустрії.

Терміни, пов'язані з апаратним забезпеченням. Ця група включає в себе терміни, що описують комп'ютерні компоненти, такі як процесор, материнська плата, жорсткий диск, оперативна пам'ять тощо. Такі терміни в івриті зазвичай є дуже технічними та складними для розуміння, навіть для людей з профільною освітою.

- "комп'ютер" - "מחשב" (machshev)
- "процесор" - "מעבד" (ma'abed)
- "материнська плата" - "לוח אם" (luach em)
- "жорсткий диск" - "כונן קשיח" (koneh kashiach)
- "оперативна пам'ять" - "זכרון פעיל" (zikaron pe'il)

Терміни, пов'язані з програмним забезпеченням. Ця група включає в себе терміни, що описують програмне забезпечення, такі як операційні системи, драйвери,

текстові редактори, браузери тощо. Ці терміни, хоч і не такі технічні, все ж можуть бути складними для розуміння осіб без досвіду в ІТ-галузі.

- "програма" - "תוכנית" (tochnit)
- "операційна система" - "מערכת הפעלה" (ma'arakhet ha-pa'alah)
- "драйвер" - "מנהל התקן" (menahel ha-takan)
- "текстовий редактор" - "עורך טקסט" (orekh tekst)
- "браузер" - "דפדפן" (dafdafan)

Терміни, пов'язані з мережами і зв'язками. Ця група включає в себе терміни, що описують мережеву інфраструктуру, таку як маршрутизатори, комутатори, протоколи мережі, IP-адреси тощо. Вони є складними для розуміння не тільки для осіб без досвіду в ІТ-галузі, але й для більшості користувачів, які не мають досвіду роботи з мережевими технологіями.

- "мережа" - "רשת" (reshet)
- "маршрутизатор" - "נתב" (netev)
- "комутатор" - "מתג" (matag)
- "протокол мережі" - "פרוטוקול רשת" (protokol reshet)
- "IP-адреса" - "כתובת IP" (ktovet IP)

Терміни, пов'язані з безпекою. Ця група включає в себе терміни, що описують різноманітні аспекти безпеки в інформаційних технологіях, такі як антивіруси, файрволи, шифрування, аутентифікація та авторизація. Вони дуже важливі в сучасній ІТ-галузі, оскільки забезпечують захист від хакерських атак, вірусів та інших загроз.

- "захист" - "אבטחה" (avtakha)
- "вірус" - "וירוס" (virus)
- "файрвол" - "גימלא" (gimla)
- "шифрування" - "הצפנה" (hatspana)
- "безпека мережі" - "אבטחת רשת" (avtakhat reshet)

Терміни, пов'язані з розробкою програмного забезпечення. Ця група включає в себе терміни, що описують різні етапи процесу розробки програмного забезпечення, такі як аналіз вимог, проектування, розробка, інтеграція, версіювання, тестування, рефакторинг тощо. Такі терміни в івриті зазвичай мають схожі значення з англійськими термінами, але можуть бути складні для розуміння осіб без професійної підготовки в галузі розробки ПЗ.

- Кодування - קידוד (kidud)
- Збірка - איסוף (isuf)
- Дебагер - מנפיק שגיאות (manpik shgiot)
- Розробник - מפתח תוכנה (mefate'ach tochna)
- Віртуальна машина - מכונת וירטואלית (mechonat virtualit)
- Інтеграція - אינטגרציה (integratsia)
- Фреймворк - מסגרת עבודה (masgeret avoda)
- Тестування - בדיקות (bdikut)
- Рефакторинг - רפקטורינג (refaktoring)
- Ітерація - איטרציה (iteratsia)

Терміни, пов'язані з базами даних. Ця група включає в себе терміни, що описують різні аспекти баз даних, такі як моделювання даних, SQL, реляційні бази даних, NoSQL бази даних та інші. Вони є важливими для розробників та адміністраторів баз даних, а також для багатьох користувачів, які працюють з даними.

- База даних - מסד נתונים (missad netunim)
- Запит - בקשה (baqasha)
- Таблиця - טבלה (tabla)
- Індекс - אינדקס (indeks)
- Рядок - שורה (shura)
- Схема - סכימה (skhima)
- Транзакція - עסקה (asaka)
- Реляційна база даних - מסד נתונים רלציוני (missad netunim relatsioni)

- Безпека даних - אבטחת מידע (avtachat midah)
- Резервне копіювання - גיבוי (gibui)

Отже, ІТ-термінологія в івриті має різноманітний характер та охоплює багато різних аспектів інформаційних технологій. Для того, щоб зрозуміти терміни, потрібно мати профільну освіту або досвід роботи в ІТ-галузі. Однак, з розвитком сучасних технологій, знання ІТ-термінології стає все більш важливим для багатьох людей, адже оскільки мова іврит є державною мовою Ізраїлю та використовується у багатьох ІТ-компаніях, правильне розуміння ІТ-термінології є важливим для успішної роботи в ІТ-сфері в Ізраїлі, а для пересічних користувачів знання таких термінів буде корисним для легкого та зручного використання сучасних технологій.

2.2 Закономірності запозичення термінологічних одиниць та їхній розвиток в мові іврит

Передусім необхідно зазначити, що слід розрізняти запозичення та іншомовні слова. Запозичення були адаптовані до івриту з необхідними семантичними та фонетичними змінами. Пристосування до реалій єврейської мови є основною ознакою, за якою вчені відрізняють запозичення від власне іншомовних слів. Запозичені слова адаптуються до системи мови реципієнта і часто асимілюються нею настільки, що носії мови не можуть сприйняти нерідне походження подібних слів. Воно може бути виявлене лише за допомогою етимологічного аналізу (наприклад, у словах "перспектива" - "אופק" (ofeq), "платформа, трибуна" - "בימה" (bimah), "факт" - "עובדה" (uvda)). (2)

На відміну від повністю засвоєних запозичень, більшість слів іншомовного походження зберігають сліди своєї етимології на рівні звукових, граматичних, орфографічних і семантичних особливостей (наприклад, у словах "домофон" - "אינטרקום" (interkom), "рожеве вино" - "רוזה" (roze), "суші" - "סושי" (sushi)). (2)

Водночас коло нових понять і явищ, що мають івритське походження, досить розширене. У той час як більшість мовних систем вважають простішим й ефективнішим запозичення наявної номінації разом з поняттям і предметом, які запозичують, мова іврит в силу особливої історії розвитку інтенсивно впроваджувала уже наявні корені для введення в мову нових слів, що позначали поняття, яких раніше не існувало.

Дещо інша ситуація у сфері інформаційних технологій. Оскільки англійська мова визнана міжнародною мовою, а передові технології зосереджені на Заході, комп'ютерна термінологія на івриті значною мірою доповнюється англо-американізмами.

Вже в середині минулого століття, після появи комп'ютерів у державі Ізраїль, в івриті з'явилося багато запозичень з англійської мови. Стрімкий розвиток інформаційних технологій породив необхідність максимально швидкого перекладу технічної документації. Ринкові умови спонукали до використання готових англійських термінів, не турбуючись про пошук адекватних еквівалентів в івриті. Так з'являлись терміни "компіляція" - "קומפילציה" (kompilatsiya), "додаток" - "אפליקציה" (aplikatsiya), "алгоритм" - "אלגוריתם" (algoritm)).

Румунський лінгвіст Аттіла Беньо уналежнює до внутрішньолінгвістичних чинників лексичних запозичень

- відсутність еквівалентів рідною мовою для слів чи понять;
- схильність вживати запозичене слово замість описового;
- бажання збільшувати й зберігати комунікативну чіткість лексичних одиниць, що полягає в усуненні полісемії або омонімії в мові-реципієнті;
- необхідність уточнити відповідне значення, розмежувати деякі семантичні відтінки різного слововживання;
- тенденція до експресивності, яка сприяє виникненню іншомовних стилістичних синонімів;

- неможливість утворювати похідні від вихідного слова, наявного в мові-одержувачі;
- накопичення в мові-реципієнті однотипних слів (Venč, 2017, с. 53-61)

Згідно з твердженням О. В. Гаврилової, виділяють чотири способи запозичення комп'ютерних термінів: неперекладні терміни, запозичення через транскрипцію, переклад семантичним еквівалентом або функційним аналогом (наближений переклад) і калькування (морфемне або лексичне). (Гаврилова, 2017, с. 14-15)

Перший спосіб оприявлює повне копіювання англомовного написання терміна. Зокрема, не змінюють назви компаній, технічні стандарти та назви програмних продуктів. Наприклад, назва IBM Corporation (від International Business Machine) у сучасних документах мовою іврит залишається незайманою і передається латиницею. Те ж саме відбувається і з назвами інших корпорацій: Nvidia, AMD, Novell, Intel, Microsoft тощо.

Також не перекладають назви технологічних стандартів і програмних продуктів. Наприклад, номінацію стандарту безпроводного зв'язку Bluetooth уживають в мові іврит не як «синій зуб» - «שן כחולה», а як технологію bluetooth, або בלוטוט'. Як приклад назви програмного продукту можна навести Adobe Photoshop (редактор растрових зображень від компанії Adobe) або Gnome (середовище робочого столу, що розробляє інтернет співтовариство).

Спільнота комп'ютерних спеціалістів інтернаціональна, утім, як основною послуговується англійською мовою – мовою, якою створювалися і створюються мови програмування та операційні системи. З цієї причини програмісти та інші представники сфери інформаційних технологій завжди використовували англійські назви, а не перекладені терміни.

Кальки в мові постають як реакції носіїв мови на різке збільшення кількості прямих запозичень. Думки лінгвістів щодо кальок різняться. Одні вважають кальки різновидом запозичень, інші – ототожнюють їх з дослівним перекладом. Врешті

решт переважає ідея, що ні за способом виникнення (словотворення, переосмислення), ні в плані вираження, ні щодо об'єкта калькування лексичні кальки не можуть бути запозиченими словами.

Калькування (від фр. *calque* «копія») – копіювання іншомовного слова за допомогою свого, незапозиченого матеріалу; поморфемний переклад іншомовного слова. За калькування в мову-реципієнт запозичують лише значення іншомовного слова та його структуру, а не його матеріальний експонент. Серед комп'ютерних кальок можна назвати слова "миша" - "עכבר" (mouse), "шлюз" - "שער" (gateway), "брандмауер/фаєрвол" - "חומת אש" (firewall), "доменне ім'я" - "שם דומיין" (domain name) та ін. «Нерідко в пресі можна прочитати семантичну кальку (всесвітня павутина) англійського слова *web*, але, творячи похідні від нього (наприклад, веб-сторінка, веб-дизайн), переклад слова *web* як усесвітня павутина ніколи не застосовують» (Поліщук, 2013, с. 95–100).

Динаміка зростання та розвитку комп'ютерної індустрії вимагає великої кількості термінів для дефініції нових понять. Вирішити цю проблему калькуванням неможливо. Зауважимо, що семантичне калькування збільшує кількість полісемічних або омонімічних термінів. Для термінології це небажано. Звідси робимо висновок, що процес прямого запозичення в сфері інформаційних технологій має бути більш активним, ніж звичайне калькування англійських термінів.

2.3 Специфіка ІТ-термінології в івриті порівняно з іншими мовами

ІТ-термінологія є складною та швидкозмінною, що може створювати проблеми в перекладі термінів між різними мовами. Зазвичай термінологія мови іврит в галузі інформаційних технологій відповідає міжнародним стандартам, які визначаються англійською мовою. Однак, іврит має свої особливості, які впливають на дану терміносистему. Іврит є однією з найбільш специфічних мов у світі зі своєю

власною системою письма та вимови. Власне через це специфіка ІТ-термінології в івриті може відрізнятися від інших мов.

Наприклад, в івриті, як і в арабській мові, відсутні звуки, які в англійській та багатьох європейських мовах є дуже поширеними, такі як "p" та "v". Це призводить до того, що в мові іврит терміни, що походять від таких слів, часто транслітеруються по-різному. Один з прикладів транслітерації терміна, що походить від англійського слова з буквою "v", це "וידאו" (video). Українською мовою це слово також транслітерується як "відео", але у івриті відсутня буква "v", тому для транслітерації використовується подвійна буква "ו" (вав).

Іврит має свої вимоги щодо правильності вимови, що може призвести до зміни оригінального звучання терміну. Крім того, іврит має свою власну систему письма, що може призвести до різних варіантів транскрипції термінів. Наприклад, англійський термін "database" в івриті транслітерується як "דאטאבייס", або "דאטאבייז".

Іншою відмінністю ІТ-термінології в мові іврит є використання спеціальних символів та скорочень, які використовуються для позначення певних термінів. Наприклад, скорочення "רמ" в івриті відповідає терміну "RAM" (Random Access Memory) в англійській мові.

Крім того, в івриті є власний набір ІТ-термінів, які не зустрічаються в інших мовах. Наприклад, "מקלדת" в івриті відповідає терміну "клавіатура" в українській мові, а в англійській мові цей термін перекладається як "keyboard".

В порівнянні з іншими мовами, такими як англійська, німецька, або французька, іврит має меншу кількість стандартизованих ІТ-термінів. Однак, він вирізняється внутрішньою логікою завдяки своїй системі коренів та чіткістю в термінології, що дає йому перевагу при створенні нових термінів, які відображають оригінальні поняття в сфері інформаційних технологій.

Висновки до розділу II

Дослідження, наведені вище, дають змогу зрозуміти, що ІТ-термінологія в івриті має свої особливості, пов'язані зі структурою, граматиною та семантикою мови. Види ІТ-термінології в івриті можна класифікувати за функціональними ознаками на такі категорії, як апаратне забезпечення, програмне забезпечення та мережі та комунікації.

Закономірності запозичення термінологічних одиниць та їх розвиток в мові іврит є складним процесом, пов'язаним з культурними, економічними та соціальними змінами. Важливим елементом розвитку ІТ-термінології є взаємодія з іншими мовами, що може призвести до запозичення термінів та їх адаптації до івриту.

Запозичення ІТ-термінології івритом відбувається за певними схемами та правилами. Терміни, запозичені через калькування або поморфемний переклад з часом вони можуть зазнавати модифікацій і адаптацій, щоб відповідати івритській граматичній і фонетичній системі. Цей процес може призвести до створення нових термінів або імплікації існуючих слів із подібним значенням до термінології інформаційних технологій.

Загалом, особливості ІТ-термінології в івриті порівняно з іншими мовами підкреслюють важливість урахування мовних і культурних факторів під час розгляду тем, пов'язаних з ІТ, у багатомовному контексті.

**РОЗДІЛ III ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ІТ ТЕРМІНОЛОГІЇ У
СУЧАСНІЙ МОВИ ІВРИТ**

3.1 ІТ-термінологія як окрема функціональна підсистема мови іврит

«Однією з найважливіших функцій будь-якої мови є функція фіксації і збереження всього комплексу знань і уявлень певного мовного товариства про світ. Результат осмислення світу колективною свідомістю зафіксовано в лексичному і фразеологічному складі мови, що утворює національну мовну картину світу». (Панько, Кочан, Мацюк, 1994, с. 107).

Беззаперечним фактом є те, що знання про світ містяться в мові науки. Основою мови будь-якої спеціальної галузі є використовувана в ній термінологія (тобто сукупність позначень наукових понять і категорій, застосованих до певної науки або галузі виробництва). Термінологія інформаційних технологій – це самостійна галузева терміносистема, яка на сьогоднішній день активно формується, постійно поповнюючись новими термінами. Вона містить в собі кілька підсистем:

1. Базова термінологія: це терміни, що стосуються функцій і властивостей програмного забезпечення. До них належать такі терміни, як "програма", "алгоритм", "функція", "параметр" і "процедура".
2. Технічна термінологія: це терміни, що стосуються конкретних технологій і інструментів, які використовуються в ІТ-сфері. Це можуть бути такі терміни, як "Java", "Python", "SQL", "Git" та "HTML".
3. Мережева термінологія: це терміни, які стосуються мережевих технологій та інтернету. До них можна віднести такі терміни, як "роутер", "модем", "IP-адреса", "бездротова мережа" та "брандмауер".

ІТ-термінологія є складовою і невід'ємною частиною лексичної системи мови. «До термінологічної лексики інформаційних технологій належать слова і словосполучення, використовувані для точного, максимально несуперечливого визначення понять, які становлять специфіку галузі ІТ» (Симоненко, 1998, ст. 24)

У кожній мові лексичний склад галузі інформаційних технологій набуває вираження через утворення національних термінів рідною мовою носіїв. Проектування національної мови стосується не суттєвих аспектів наукової картини світу, а лише

адаптації загальних знань до потреб мовного суспільства. Наукова картина світу, відображена в національній мові, допомагає зрозуміти національний напрям мислення і відобразити національний менталітет.

Термін — це мовна одиниця, яка має характеристики, відмінні від слів загального вжитку. Кожен термін належить до певної терміносистеми, де він набуває власного термінологічного значення, а поза її межами може мати зовсім інше значення. Тому однією з характеристик терміна є системність.

Наприклад, термін в сфері інформаційних технологій "תשתית" (інфраструктура) ("поєднання апаратного та програмного забезпечення, що використовується для запуску програм") істотно відрізняється від загальноживаного слова "інфраструктура".

Терміни нейтральні, вони не мають експресивно-емоційного забарвлення. Тенденція до однозначності в межах власної терміносистеми є важливою ознакою. «Кожний термін має дефініцію, яка чітко окреслює, обмежує його значення» (Білозерська, 2010, с. 10). Наприклад, термін "файл" ("קובץ") має значення "іменованій блок інформації (впорядкована сукупність даних), який зберігається на носії інформації, має притаманний лише йому спосіб читання-запису". Однак досягти такої тенденції не завжди вдається, адже деякі терміни є багатозначними, тобто мають два або більше значення. Наприклад, термін "тонкий клієнт" ("לקוח דל") в терміносистемі інформаційних технологій має три значення: «система з невеликою кількістю функцій, яка дозволяє отримати доступ через мережу зв'язку до програм, що виконуються на сервері»; «комп'ютер користувача, який не виконує ніякої обробки програм, але функціонує як термінал введення-виведення та виконує лише обробку виводу клавіатури, миші та монітора»; «комп'ютер користувача, який виконує обробку програми, але необхідні для обробки дані зберігаються на сервері, завантажуються з нього для обробки та повертаються на нього після оновлення».

Отже, терміни відрізняються від загальноживаних слів за декількома ознаками. Івритська термінологія у галузі інформаційних технологій утворюється шляхом

створення нових термінів, запозичення лексем, використання загальнонаукових термінів, спеціальних назв або загальноповживаних слів з інших галузевих терміносистем

На сьогоднішній день під час бурхливого розвитку фахової мови інформаційних технологій основою для визначення кількості та складу предметних груп, що аналізуються, є словники термінів ІТ, енциклопедичні видання, а також підручники та навчальні посібники, підготовлені для студентів вищих навчальних закладів, які навчаються за спеціальностями ІТ, оскільки структура термінології цієї галузі відповідає категоріям і концептуальним апаратам структурних наук.

Якісний і кількісний склад інформаційних термінів-словосполучень змінювався в ході еволюції ІТ-термінології. Терміни утворюються внаслідок поєднання в одне ціле кількох слів, що виражають певне термінологічне поняття, “мають власну дефініцію, позбавлені емоційно-експресивної конотації” (Зарицький М, 2004, с. 71) і здатні з найбільшою повнотою відобразити необхідні відмітні риси поняття, яке називається.

Отже, ІТ-термінологія як одна з функціональних підсистем є мовною моделлю сфери інформаційних технологій та становить значну частину лексичного складу мови іврит.

3.2 Класифікація ІТ термінів за функціональними ознаками у сучасній мові іврит

Мова іврит зазнала значних змін протягом століть, а особливо ці зміни помітні в останні десятиліття з розвитком сучасних технологій і відповідно сучасного івриту. У результаті мову довелося адаптувати до нових понять і термінології, в тому числі тих, що стосуються інформаційних технологій.

У сучасній мові ІТ-терміни можна класифікувати відповідно до їх функціональних особливостей. Ця система класифікації корисна для розуміння різних типів ІТ-

термінології івриту та їх цільового призначення. Нижче наведено основні функціональні особливості ІТ-термінів у сучасній мові іврит:

1. Описові терміни: ці терміни використовуються для опису певної функції ІТ-системи чи пристрою, або ж власне їх самих. Приклади описових ІТ-термінів мови іврит включають "מקלדת" для клавіатури, "מסך" для екрана та "תוכנה" для програмного забезпечення.
2. Терміни дії: ці терміни використовуються для опису дії, що виконується ІТ-системою або пристроєм, наприклад "הדפסה" - друк, "גיבוי" - резервне копіювання та "טעינה" - завантаження.
3. Структурні терміни: ці терміни використовуються для опису структури ІТ-системи або пристрою. Приклади: "כבל" - кабель, "מעבד" - процесор.
4. Інтерактивні терміни: ці терміни використовуються для опису взаємодії між користувачем та системами чи пристроями, наприклад "קליטה" - введення, "פלט" - виведення та "קליטת קול" - розпізнавання голосу.
5. Мережеві терміни: Ці терміни використовуються для опису пов'язаних з мережею функцій. Приклади мережевих ІТ-термінів івриту включають "רשת" - мережа, "אינטרנט" - Інтернет та "דואר אלקטרוני" - електронна пошта.

Підсумовуючи, класифікація ІТ-термінів у сучасній мові іврит відповідно до їх функціональних особливостей є корисним способом зрозуміти та класифікувати різноманітну термінологію, що використовується у сфері ІТ. Використовуючи цю систему, люди можуть легше вивчати та розуміти складний світ інформаційних технологій на івриті.

Висновки до розділу III

У даному розділі було проаналізовано функціональну природу та класифікацію ІТ-термінології в івриті.

Перш за все, виявлено, що ІТ-термінологія представляє собою окрему функціональну підсистему мови іврит. З одного боку, це пояснюється важливістю

ІТ-галузі в сучасному світі та її впливом на суспільство, з іншого - специфікою термінології, що потребує точного і чіткого формулювання понять та процесів.

Другим важливим пунктом розділу є класифікація ІТ-термінів за функціональними ознаками у сучасній мові іврит. Було виділено такі типи термінів: терміни-назви продуктів та послуг, терміни-назви технологій та інструментів, терміни-назви процесів та операцій, терміни-назви понять та концепцій. Ця класифікація дозволяє легше орієнтуватися у сучасній ІТ-галузі та зрозуміти сутність термінів.

Отже, можна зробити висновок, що ІТ-термінологія є важливим компонентом мови іврит. Класифікація термінів за їхньою функціональною природою допомагає краще розуміти та використовувати їх.

ВИСНОВКИ

Однією з найважливіших у сучасній комунікації мовних підсистем вважається галузева термінологія, яка одночасно відбиває результат процесу пізнання професійної діяльності, що фіксує до певного часу вербалізовані знання певної спеціальної галузі, і водночас є базою професійного знання, що дозволяє порушити новий процес пізнання.

Протягом розвитку людства важко переоцінити роль інформаційних технологій. В епоху інформаційної революції, міжнародних відносин та науково-технічного прогресу термінологія мов зайняла найважливіше місце у всіх видах професійної діяльності людини, а ІТ на сьогоднішній день є чи не найбільш значимою з них.

Термінологія інформаційних технологій мови іврит представляє підсистему лексики загальноживаної літературної мови. Вона характеризується досить строгою понятійною та структурною детермінованістю. ІТ термінологія відображає тенденцію до вмотивованості назв (як нових, так і вже відомих під іншими назвами). Терміни, завдяки номінативній і значимій функції, служать найменуваннями понять, і системні не лише через функції відображення наукових знань, а й морфологічно. Дефінітивна функція відрізняє терміни від загальноживаної лексики.

Внаслідок переважаючого англійського походження івритська термінологія інформаційних технологій характеризується міжнародністю. Через соціальну значущість ІТ-термінологія проникає у мову повсякденного спілкування та художню літературу. Завдяки сучасному розвитку науки і технологій інформаційні технології широко взаємодіють як із суміжними галузями, так і з іншими галузями

науки і техніки, створюючи нові наукові парадигми, котрим характерний свій специфічний професійний термінологічний апарат.

У цій курсовій роботі було зроблено спробу структурного аналізу івритської ІТ термінології. Аналіз етимологічного аспекту термінології дає доступ до розуміння походження терміна. Аналіз термінології інформаційних технологій мови іврит здійснювався з різних структурних та семантичних позицій. ІТ-термінологія, як і інші термінології структурою ділиться на прості терміни, складні терміни і терміні-словосполучення. За частковою приналежністю спеціальна лексика може бути як іменником, а й дієсловом і прикметником. Випадки прислівника-терміну трапляються рідко.

Зазначаючи перспективи дослідження, слід зазначити, що подальше вивчення галузевої термінології завжди залишатиметься актуальним. Це сприяє вивченню та розвитку лінгвістичної науки в цілому та окремих її підрозділів. З іншого боку, ІТ-термінологія становить інтерес і в порівнянні. Сучасні напрямки інформаційних технологій швидко розвиваються, стають міждисциплінарними. Це сприяє розвитку лексикографії, що веде до складання нових тлумачних, двомовних та багатомовних словників, баз даних, тезаурусів. Класифікація метафоричних та метонімічних термінів інформаційних технологій в мові іврит також може бути продовженням цієї роботи.

АНОТАЦІЯ

טרמינולוגיה או מינוח היא תחום מחקר תאורטי שעניינו מונחים ושימושיהם. "מונחים", במסגרת הטרמינולוגיה, הם מילים, או מילים-מורכבות, המשמשות בהקשר מסוים, להבדיל מן השימוש הצר המצוי במילה, המציין אוסף הגדרות ייחודיות המשמשות במסגרת פרקטיקה מסוימת. מחקרים בטרמינולוגיה עוסקים בין היתר בשאלת היווצרותם של מונחים ויחסי הגומלין שלהם עם התרבות בה הם משמשים

טרמינולוגיה מציינת דיסציפלינה רשמית, הלומדת באופן שיטתי את ה"שיום" וה"ייעוד" של מושגים במסגרת שדה פעילות אנושית, או תחום עניין אנושי, באמצעות מחקר וניתוח של מונחים בתוך הקשר, ולשם תיעוד וקידום השימוש הנכון בהם. מחקר טרמינולוגי עשוי לעסוק בשפה אחת, לכסות מספר שפות ("טרמינולוגיה רב שפתית", "טרמינולוגיה דו-שפתית" וכו'), או עשוי להתמקד בחקר מונחים במסגרת בין-תחומית

במהלך התפתחות האנושות, קשה להפריז בתפקידה של טכנולוגיית המידע. בעידן מהפכת המידע, היחסים הבינלאומיים והקדמה המדעית והטכנולוגית, הטרמינולוגיה של השפות תפסה את המקום החשוב ביותר בכל הוא היום כמעט המשמעותי שבהם IT-סוגי הפעילות המקצועית האנושית, וה

הטרמינולוגיה של טכנולוגיות המידע של השפה העברית מייצגת תת-מערכת של אוצר המילים של השפה משקף את הנטייה להניע IT הספרותית הנפוצה. הוא מאופיין בדטרמיניזם מושגי ומבני קפדני למדי. מינוח שמות (הן חדשים והן ידועים כבר בשמות אחרים). בשל הפונקציה הנומינטיבית והמשמעותית, המונחים משמשים כשמות של מושגים, והם מערכתיים לא רק בגלל הפונקציה של הצגת ידע מדעי, אלא גם מבחינה מורפולוגית. פונקציה סופית מבדילה בין מונחים לבין אוצר מילים נפוץ

כתוצאה מהמקור האנגלי השולט, הטרמינולוגיה העברית של טכנולוגיות המידע מאופיינת בבינלאומיות. בגלל חודר לשפת התקשורת והסיפורת היומיומית. הודות להתפתחות IT-המשמעות החברתית שלו, מינוח ה המודרנית של המדע והטכנולוגיה, טכנולוגיית המידע מקיימת אינטראקציה רחבה הן עם תחומים קשורים והן

עם תחומים אחרים של מדע וטכנולוגיה, ויוצרת פרדיגמות מדעיות חדשות, המאופיינות במגנון המינוח המקצועי הספציפי שלהן.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гаврилова О. (2017) Термінологія комп'ютерного програмного забезпечення. Дослідження з лексикології і граматики української мови. ст. 11–17.
2. מילים שאולות בעברית - האקדמיה ללשון העברית. האקדמיה ללשון העברית. URL: <https://hebrew-academy.org.il/2018/06/19/מילים-שאולות-בעברית/>
3. Benó A. (2017) Lexical borrowing, categorization, and mental representation. *Acta universitatis sapientiae, philologica*. ст. 53–61. URL: <https://doi.org/10.1515/ausp-2017-0028>
4. Поліщук Н. (2013) Комп'ютерна термінологічна лексика в засобах масової інформації (на матеріалах газет «Дзеркало тижня», «Українська правда», «Газета по-українськи», «Високий Замок») // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки: Сер. «Філологічні науки. Мовознавство». Луцьк, 2013. Вип. 1 (250). С. 95–100.
5. Кочерган, М. (2006). Основи зіставного мовознавства : підручник. Київ: ВЦ «Академія».
6. Мазур, О. В., Подвойська, О. В., Радецька, С. В. (2013). Основи наукових досліджень: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів філологічних спеціалізацій. Вінниця: Нова Книга.

7. Філіпенко, А. С. (2005). Основи наукових досліджень: конспект лекцій, навчальний посібник. Київ: Академвидав.
8. Цехмістрова, Г. С. (2004). Основи наукових досліджень : навчальний посібник. Київ: Видавничий дім «Слово».
9. Whitby, G. L., Pyne, S., & Tuck, A. (1998). Oxford Dictionary of Computing for Learners of English. *The Modern Language Journal*, 82(1), 129.
<https://doi.org/10.2307/328702>
10. Oxford Dictionary of Computing. (1996) 4th Edition. Oxford, 550 p.
11. Oxford English for Information Technology. Eric H. Glendinning, John McEwan. (2006) 2nd edition. Oxford, 224 p.
12. Webster's Dictionary. Режим доступу: [https:// www. meriamwebster.com/](https://www.merriamwebster.com/)
13. Вакуленко М.О. (2015) Українська термінологія: комплексний лінгвістичний аналіз: [монографія]. Івано-Франківськ : Фоліант, 361 с.
14. Wüster E. (1979) Einführung in die Allgemeine Terminologielehre und Terminologische Lexikographie. — Wien; New York
15. Picht H. (2009) The seven pillars of terminology // Terminologija. — Vilnius. — № 16. — S. 8–22
16. Laurén Ch., Picht H. (2006) Approaches to Terminological Theories. A Comparative Study of the State-of-the-Art // Picht H. Modern Approaches to Terminological Theories and Applications. — S. 163–184.
17. Акуленко В.В. (1980) Интернациональные элементы в лексике и терминологии / под общ. ред. проф., д-ра филол. наук В.В. Акуленко – Харьков: Вища школа– 208 с.
18. Лейчик В.М. (1994) Исходные понятия, основные положения, определения современного терминоведения и терминографии/Вестник Харьковского политехнического ун-та.– С. 147-180.
19. Пономарів О.Д. (2001) Сучасна українська мова: підручник/О.Д. Пономарів, В.В. Різун, Л.Ю.Шевченко; за ред. О.Д. Пономарева. – К.: Либідь – 400 с.

20. Trajtenberg, M. (2002). Government Support for Commercial R&D: Lessons from the Israeli Experience. *Innovation Policy and the Economy*, 2(1), 79–134. <https://doi.org/10.1162/153134602753396985>
21. Weinberg, C. (2019). Entrepreneurial Ecosystems in Israel: The Changing Role of Government Support: A Historical Perspective. In Portland International Conference on Management of Engineering and Technology. <https://doi.org/10.23919/picmet.2019.8893690>
22. Korbet, R. (2019). Start-up Nation Central: Finder Insights Series–The State of the Israeli Ecosystem in 2018. Start-up Nation Central.
23. Cohen, E. (2019). How globalisation impacted Israel and India differently in the 1990s. *Economic Affairs*. <https://doi.org/10.1111/ecaf.12336>
24. Khuwaileh, Abdullah & Khwaileh, Tariq. (2011). IT terminology, translation, and semiotic levels: Cultural, lexicographic, and linguistic problems. *Semiotica*. 187. 267. [10.1515/semi.2011.074](https://doi.org/10.1515/semi.2011.074).
25. Словник основних понять в інформаційних технологіях (2014) (מושגים בסיסיים) (בטכנולוגיית המידע (השלמות) (תשע"ד)
26. Васенко Л. А. (2008) Фахова українська мова : [навч. посібник] / Л. А. Васенко, В. В. Дубічинський, О. М. Кримець. – К. : Центр учбової літератури – 272 ст.
27. Ситдиқов П. Г. (2016) Зв'язок синхронних та діахронних досліджень у термінології (на прикладі китайської мови)
28. Проблеми семантики слова, речення та тексту : зб. наук. праць. –Вип. 23 / відп. ред. Н. М. Корбозерова. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2009. –443 с. – С. 347-353.
29. Матвіяс І. Г. (1987) Деякі питання термінології в українській діалектології / І. Г. Матвіяс // Українська діалектна лексика / [ред. кол.: І. Г. Матвіяс (голова), П. Ю. Гриценко, Н. П. Прилипко]. – К. : Наукова думка – С. 3-9.
30. Сташко М. В. (1999) Формування та розвиток української бібліотечно-бібліографічної термінології : дис. канд. філол. наук : спец. 10.02.01 “Українська мова” / Марія Василівна Сташко. – К. : Ін-т української мови НАН України – 188 с.

31. Miles, S. A. (1967). An Introduction to the Vocabulary of Information Technology. *Technical Communication*, 14(4), 20–24. <http://www.jstor.org/stable/43091653>
32. Jang, H., Jeong, Y., & Yoon, B. (2020). TechWord: Development of a technology lexical database for structuring textual technology information based on natural language processing. *Expert Systems with Applications*, 114042.
33. Панько Т., Кочан І., Мацюк Г. (1994) Українське термінознавство: Підручник. Львів: Світ, 216 с.
34. Симоненко Л. О. (1998) Роль Національної академії наук у розбудові української наукової термінології // Українська термінологія і сучасність : 36. наук, праць / Відп. ред. Л. О. Симоненко.— Вип. 7.— С. 5-9; 24;
35. Симоненко Л. О. (2003) Українська термінологічна лексикографія за роки незалежності: здобутки і прорахунки.— Вип. 5.—С. 18-22.
36. Білозерська Л.П. (2010) Термінологія та переклад: навч. посіб. Л.П. Білозерська, Н.В. Возненко, С.В. Радецька. Вінниця: Нова кн., 263 с.
37. Зарицький М.С. (2004) Актуальні проблеми українського термінознавства. К. : ІВЦ Вид-во “Політехніка”; ТОВ фірма “Періодика”, 128 с.

УКРАЇНСЬКО-ІВРИТСЬКИЙ СЛОВНИК ІТ-ТЕРМІНІВ

№	יִבְרִית	українська
1	אבטחת מידע	Безпека даних
2	אחסון ענן	Хмарне сховище
3	אירוח אתרים	Хостинг
4	אלגוריתם	Алгоритм
5	אלחוטי	Бездротовий
6	אנטי-וירוס	Антивірус
7	אפליקציה	Додаток
8	אתר אינטרנט	Веб-сайт
9	בקר	Контролер
10	גופן	Шрифт
11	גישה אלחוטית	Безпроводний доступ
12	גישה מרחוק	Віддалений доступ
13	דואר האלקטרוני	Адреса електронної пошти

14	דיסק נייד	Флеш-накопичувач
15	דפדפן	Браузер
16	הצפנה	Шифрування
17	וירוס	Вірус
18	זכרון	Пам'ять
19	זמניות	Черговість
20	חווית משתמש	Користувацький досвід
21	חומרה	Апаратне забезпечення
22	חומת אש	Брандмауер
23	חנות מקוונת	Інтернет-магазин
24	חסימת פרסומות	Блокування реклами
25	חשבון משתמש	Обліковий запис
26	חתימה דיגיטלית	Цифровий підпис
27	כבל רשת	Мережевий кабель
28	כונן קשיח	Жорсткий диск
29	כרטיס מסך	Відеокарта
30	להפעיל	Увімкнути
31	ליבה	Ядро
32	לקוח	Клієнт
33	מבנה נתונים	Структура даних
34	מדפסת רשת	Мережевий принтер
35	מודם	Модем
36	מחשב	Комп'ютер
37	מכשיר הקלטה	Записувальний пристрій
38	ממשק	Інтерфейс
39	ממשק משתמש גרפי	Графічний інтерфейс користувача
40	מנהל התקן	Драйвер
41	מנוע חיפושים	Пошукова система
42	מסד נתונים	База даних

43	מעבד	Процесор
44	מעקב	Відстеження
45	מערכת גיבוי אוטומטית	Система автоматичного резервного копіювання
46	מערכת הפעלה	Операційна система
47	מערכת קבצים	Файלובה система
48	מפורץ מחשבים	Хакер
49	מציאות מדומה	Віртуальна реальність
50	מקלדת	Клавіатура
51	מתח קיר	Блок живлення
52	נווט	Навігатор
53	נשאי מידע	Носій інформації
54	נתב	Роутер
55	סיסמה	Пароль
56	עדכון	Оновлення
57	עיצוב	Дизайн
58	עכבר	Миша
59	צג מגע	Сенсорний екран
60	צמתי רשת	Мережеві вузли
61	קובץ	Файл
62	קובץ ארכיון	Архівний файл
63	קובץ טקסט	Текстовий файл
64	קובץ תמונה	Зображення
65	קוד מקור	Вихідний код
66	קוד פתוח	Відкритий код
67	קומפילציה	Компіляція
68	קישור	Посилання
69	שם דומיין	Доменне ім'я
70	שרת	Сервер

71	שרת פרטי וירטואלי	Віртуальний приватний сервер
72	תגובת שרת	Відповідь сервера
73	תוכנה	Програмне забезпечення
74	שער	Шлюз
75	מחשוב עצמיתים	однорангові обчислення
76	סביבות לשנייה	біт в секунду, біт/с
77	נזקה	Шкідливий програмний засіб
78	ספק תכנה עצמאי	незалежний постачальник програмного забезпечення
79	הקלקה	клацання
80	אגרו תכו	агрегатор контенту
81	הרשמה	реєстрація
82	כניסה	логін, вхід
83	יציאה	вихід
84	אמות אנוש	САРТСНА, повністю автоматизований загальнодоступний тест Тьюринга, який розрізняє комп'ютери та людей
85	גישותיות	доступність
86	נשלטות	керуваність
87	סמוני-תמליל	розмітка
88	הקריות	випадок
89	איות	позиція
90	צמת	вузол
91	כמות	кількісна оцінка
92	הפניה, רמיזה, אזור	посилання
93	כלי תכנה, כלי	програмний засіб, засіб
94	מזנק	тригер
95	תכנית שרות	утиліта
96	אצודה	група

97	בְּרִקוּד, קוּד-קוּיִם	שְׁטְרִיח-קוּד
98	יְחִידַת עֲבוּד מְרִכְזִית, יע"מ	צֶנְטְרָלְנִיִּי פְּרֹסֶסוֹר, פְּרֹסֶסוֹר
99	פְּרִצָּן	זְלוֹמְצִיק
100	מְאָגַר מִידַע	סְחוּוִיטְשֶׁ, רֵפּוֹזִיטוֹרִיָּה